

سفر در زمان با عمارت ۲۰۰ ساله

مسعود و مرصیه زوج جوانی هستند که به همراه دخترشان یک خانه قدیمی ۶۰۰ متری را بازسازی کرده اند و در محیطی به سبک دوران صفویه و قاجار زندگی می کنند

مجید حسین زاده | روزنامه نگار

پرونده

مسعود از کودکی عاشق اشیاء و لوازم قدیمی و عتیقه بوده است. البته او این علاقه را فقط به عنوان یک احساس تجربه نکرده بلکه از همان کودکی در باره این اشیاء، خانه های قدیمی، ویژگی های خاص، معماری شان و... تحقیق کرده، کتاب خوانده، با افراد فعال در این باره صحبت کرده و... حالا او در ۳۴ سالگی به همراه همسر و دخترش، به آرزوی شان رسیده اند که زندگی در یک خانه قدیمی بوده است. مسیری که تقریباً از ۱۰ سال پیش شروع شده و امروز به جایی رسیده که توان توصیف طعم شیرین زندگی در چنین خانه ای از عهده ساکنانش هم بر نمی آید. این خانه ۶۰۰ متری که در قرقچک در جنوب شرق تهران قرار دارد، ۲۰۰ سال پیش ساخته شده و چند سال پیش توسط این زوج جوان برای دومین بار به صورت اصولی و جدی، بازسازی و مرمت شده است. در پرونده امروز زندگی سلام با مسعود زیدی در باره داستان جالب و اهدافش از بازسازی این بنای ۲۰۰ ساله گفت و گو کردیم که در ادامه خواهید خواند.

عکس ها: مصطفی تانائیان

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

پنج شنبه • ۲ بهمن ۱۳۹۹
۷ جمادی الثانی ۱۴۴۲ • ۲۱ ژانویه ۲۰۲۱
شماره ۳۰۵۸۰

۱۸۰۰

از سر در تا هشتی و مطبخ

«نمای ورودی خانه را سر در می گویند و همیشه دوتا سکو که الان ما به جایش نیمکت گذاشته ایم، جلوی این سر در قرار داشته که آن هم بی دلیل نبوده است»؛ مسعود با این مقدمه می افزاید: «افرادی قدیمی به مهمان آن قدر اهمیت می دادند که می گفتند اگر روزی یک مهمانی آمدو ما خانه نبودیم، حالا هو آفتابی بود یا خیلی سرد، یک قسمتی را برای مهمان باید در نظر گرفت تا اگر قرار شد برای دقایقی منتظر صاحبخانه باشد، کمتر اذیت شود. بعد از سر در، فرد وارد هشتی می شود، اتاق کوچکی پشت سر در که از آن جابه بیرونی خانه، اندرونی، مطبخ و... راه های جداگانه ای وجود دارد و قسمت های خانه از هم جدا می کند. وجود حوض و باغچه هم در حیاط ها و قلب خانه، جزء جدانشدنی معماری ایرانی بوده است. شنیدن صدای آب، تماشای گل و گیاه، آسمان، آب روان و... چیزهایی است که علم روان شناسی امروزه درباره تاثیر شان بر روح روان انسان ها، پژوهش زیادی انجام داده است. یک نکته دیگر در معماری ایرانی که خیلی به چشم می آید اما شاید بعضی ها متوجه اش نباشند، وجود قرینه ها است. قدیمی ها تناسب و نظم را خیلی دوست داشتند و به همین دلیل در همه خانه های قدیمی، شما وجود قرینه ها را خیلی زیاد احساس می کنید از شکل ستون ها و قرا گیری پنجره ها بگیرد تا تزیینات اتاق ها و...، در همه جا به این نکته توجه شده است.»

عشق به این نوع خانه ها در خون همه ماست

تفاوت سبک زندگی آپارتمانی با خانه های قدیمی، موضوع بعدی است که مسعود برای ما در باره اش می گوید: «دختر من الان با این که سن خیلی کمی دارد اما خانه آپارتمانی را به عنوان خانه قبول نمی کند. می گوید خانه باید حوض داشته باشد، حیاط داشته باشد و... می خواهم بگویم که عشق به این نوع معماری در خون آدم ها است و ربطی به سن و سال ندارد. بچه های امروزی زمان هایی را که در خانه های آپارتمانی هستند و این روزها هم که به خاطر کرونا توصیه می شود کمتر از خانه خارج شوند یا می پرند روی مبل ها یا شیطنت های خطرناک می کنند و هر چه والدین به آن ها می گویند که یک دقیقه بنشینند، نمی توانند. بیشتر بچه های امروزی بر خلاف نظر والدین شان که دوست دارند آن ها ساعت ۹ یا ۱۰ بخوابند، ساعت ۱۲ می خوابند، می دانید چرا؟ چون ساعت ۹ شب هنوز انرژی شان تخلیه نشده است، اما بچه من در این خانه این قدر و جهور چه می کند که نه تنها زود می خوابد بلکه روز بعدش هم با انرژی و شادابی از خواب بیدار می شود.»

وسایل این خانه را طی ۱۵ سال جمع آوری کردم

او درباره وسایل نوستالژی و عتیقه ای که در این خانه وجود دارد هم می گوید: «این وسایل طی ۱۵ سال جمع آوری شده است که هر کدام داستانی پشت شان وجود دارد که اگر بدانید، جذابیت شان برای شما صدچندان خواهد شد. این را هم بگویم که طراحی این خانه را کاملاً خودم انجام دادم از صفر تا صد. در دیوار های خانه های قدیمی ایرانی، انگار با من صحبت می کنند. چون قبل از خرید این خانه، بناهای قدیمی زیادی را در شهر های مختلف کشور دیده و بررسی کرده بودم، شاید برای مرمت این خانه بی نقص عمل نکرده باشم اما کم نقص عمل کردم.»

چیدمان این خانه بر اساس سلیقه خانم است

او درباره همراهی همسرش در مرمت این بنا هم می گوید: «خانم هم مثل من علاقه زیادی به این کار داشت، از سلیقه اش در جزء جزء چیدمان این جا استفاده شده و در تمام روز های سخت مرمت این خانه در کنار من بود. مرمت این بنا دو سال و نیم طول کشیده و همان طور که گفتم، تلاش زیادی برای مرمت این جا انجام شده است.»

یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون هزینه بازسازی کردیم

از مسعود درباره قدمت این خانه قدیمی و هزینه ای که برای مرمت آن شده می پرسیم که می گوید: «این خانه ۲۰۰ سال پیش و تقریباً در اواخر سلسله زندیه ساخته شده است. طبق اسناد موجود، اسم این خانه «عمارت محمد حسین خان» است. ۱۰۰ سال پیش محمد حسین خان، این خانه را که نیاز به مرمت داشته و بعضی از قسمت هایش همان زمان نابود شده، بازسازی می کند و تا ۵۰ سال پیش هم در همین جا زندگی می کرده است. بعد از آن، این خانه دوباره روبره تخریب می رود تا چهار سال پیش که ما آن را خریدیم. این بنایی که امروز به این شکل درآمده عکس هایش را می بینید، تقریباً یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان به دلار ۴۲۰۰ تومان در آن هزینه شده است.

آشنایان مان هم از حضور در این خانه لذت می برند

«دوستان، آشنایان و اطرافیان که به واسطه ما به این خانه می آیند، همه به اتفاق می گویند که حضور در این خانه حتی برای دقایقی کوتاه هم حس خوبی به آدم می دهد و یک آرامش جالبی را به روان انسان تزریق می کند»؛ مسعود با این مقدمه می گوید: «بعضی از دوستان و فامیل هایم که خانه های قدیمی زیادی را از نزدیک دیده اند، می گویند وقتی عکس آن ها را در اینستاگرام یا سایت ها می بینیم، تصور می کنیم که خیلی جذاب هستند اما وقتی به آن جامی رویم، متوجه می شویم که عکس هایش زیباتر از واقعیت است اما همین افرادی گویند که این بنا برعکس است و عکس هایش حتی یک پنجم زیبایی و احساس خانه را هم نمی تواند منتقل کند.»

معماری اصیل ایرانی، یک معماری خانوادهمحور است

یکی از جذاب ترین بخش های این خانه، معماری اصیل ایرانی آن است که لذت زندگی در آن را چندین برابر می کند. مسعود در این باره می گوید: «در معماری اصیل ایرانی، به مسائل بسیار کوچکی اهمیت داده می شده که امروزه بعضی هایش را که ما می شنویم، تعجب می کنیم که چرا یک معمار باید این قدر زیربن و دقیق بوده باشد. مثلاً در همین خانه و از لحاظ معماری به نکاتی توجه شده که الان بعد از ۲۰۰ سال، کسی به آن ها اهمیت نمی دهد. معماری اصیل ایرانی، یک معماری خانوادهمحور و تلاشش این است که اعضای یک خانواده در نهایت آسایش و آرامش به زندگی بپردازند. البته نه تنها ساکنان که معماری این خانه ها برای مهمان هم شرایطی را در نظر داشته است، این که مهمان صمیمی است یا می خواهد یک قرار کاری با صاحبخانه داشته باشد یا...، بین این تفاوت قائل می شده است.»

۱۰ سال پیش از کنار این خانه اتفاقی گذشتم

«مسعود زیدی هشتم، متولد سال ۱۳۶۵ در ورآمین، ۱۱ سال پیش از دواج کردم یک دختر به اسم گندم دارم»؛ او بعد از بیوگرافی اش در باره ماجرای خریدن این خانه می گوید: «داستان این خانه و مرمت آن برمی گردد به یک علاقه خیلی شدید که من از بچگی به اشیاء و لوازم قدیمی داشتم. رفته رفته این احساس با بزرگ شدن من، بیشتر و پررنگ تر شد و تقریباً ۱۰ سال پیش از کنار این خانه به صورت اتفاقی گذشتم که شرایط مناسبی نداشت. در همان لحظه متوجه شدم که این خانه قابلیت زیادی برای مرمت شدن دارد. هر چند روبره تخریب بود ولی به واسطه این که من به دلیل همان علاقه ای که به شما گفتم، در این جد سرشته داشتم که با دیدن بنا متوجه بشوم که آیا امکان بازسازی دار دنیا اصطلاحاً مرده و دیگر نمی شود برای احیایش کاری کرد؟ بنابراین وقتی از کنار این بنا گذشتم، متوجه شدم که حتماً بنای باصالتی است و قابلیت بازسازی دارد.»

این عمارت در یک زمین ۱۰ هزار متری بود

این بنای قدیمی توجه مسعود را جلب می کند و دیدن آن به صورت اتفاقی را به فال نیک می گیرد. او در این باره می گوید: «همان لحظه رنگ در خانه را دم تا با صاحبخانه صحبتی داشته باشم. یک پیر مرد و پیر زن در آن جا ساکن بودند. صاحبخانه در اول صحبت هایش گفت که این بنا در یک زمین ۱۰ هزار متری است، اگر ۱۰ هزار مترش را بخواهید، امروز من فروشنده ام و به شما می فروشم ولی اگر یک قسمتی از آن را بخواهید باید صبر کنید تا من این ملکر اتفکیک کنم. بعدش هم گفت که مطمئن باشید من هم دوست دارم این خانه را به شما بفروشم چون مطمئنم قدرش را خواهید دانست و به جای تخریب، بازسازی اش خواهید کرد. زمان گذشت تا چهار سال پیش که پیر مرد صاحبخانه به من خبر داد که می خواهم بنا را اتفکیک کنم و سپس بفروشم. به من گفت که اول شما بیایید و ببینید قسمتی که می خواهید برای مرمت باید تا کجا باشد و بنا را چطور تفکیک کنیم تا به این بنا و خانه آسیبی وارد نشود. من هم رفتم و این بنده خدا همکاری زیادی با من کرد که همین جا دوست دارم از او به خاطر درک دغدغه من و همسر، تشکر کنم. توجه داشته باشید که این خانه در قدیم عمارت بوده است. بناهای عمارت گونه، خانه هایی هستند که حتماً باید دوتا حیاط داشته باشند، حیاط اندرونی و بیرونی. به همین دلیل، نحوه تفکیک آن هم در دسر های زیادی داشت و ما با حوصله و تحقیق، این کار را به صورت اصولی انجام دادیم تا این بنا در بهترین حالت ممکن حفظ و شرایطش را لحاظ معماری دقیقاً مثل قدیم ها شود.»

زمین این خانه را ۴۱ سال پیش ۳۰۰ میلیون خریدم

او درباره قیمت این خانه می گوید: «من در سه دارم و این خانه قدیمی را چهار سال پیش در بدترین شرایط مالی ام خریدم. آن موقع تقریباً ۳۰۰ میلیون تومان بود که برای آن زمان قیمت بسیار معقولی محسوب می شد البته بنا در حال تخریب بود و اصلاً با وضعیت کنونی اش قابل مقایسه نبود. عکس های زیادی از آن خانه داشتم که متأسفانه از روی گوشی ام پاک شد و جای دیگری هم ذخیره نکردم و گرنه برای آن می فرستادم تا بتوانید سختی های مرمت و بازسازی اش را به صورت ملموس تر درک کنید.»